

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 27 de novembre del 2018.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIERE i M.I. Sr. Jaume TOR PORTA, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Per escrit de data de registre 24-3-2017, el Sr. M.J.M.L., formulava demanda laboral contra la mercantil XXX, SLU, interessant es dictés Sentència condemnant-se aquesta darrera satisfer la suma de 7.456,30.- € en concepte de salaris, retribució dels dies festius i de vacances, de la benzina i de la indemnització per comiat fet de forma improcedent i injustificada; al pagament dels corresponents interessos legals causats a comptar del dia 3-3-2017, a regularitzar prop de la CASS els havers laborals corresponents i al pagament de les costes judicials causades, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador que serien degudament acreditats en el moment processal oportú.

II.- En data 20-4-2017, la representació processal de la mercantil XXX contestava la demanda oposant-se parcialment a les pretensions articulades pel demandant, interessant es dictés Sentència declarant que el treballador havia desistit unilateralment del seu lloc de treball de tal manera que únicament era procedent que la seva representada abonés els següents imports:

- 199,50.- € en concepte de salari del mes de març del 2017
- 301,18.- € en concepte de regularització de l'import sobre la retribució dels dies festius.
- 498,30.- € pel retorn de la benzina
- 306,45.- € en concepte de vacances

El tot sense fer especial condemna en costes.

III.- Una volta practicades les proves i evacuat el tràmit de conclusions, per Sentència de data 21-6-2018, l'Hble. Batlle decidia:

“Primer.- Estimar la demanda formulada pel Sr. M.J.M.L. contra la societat XXX, i condemnar aquesta darrera a pagar els següents imports:

- *199,50,-euros bruts en concepte de salari del mes de març del 2017.*
- *301,18,-euros bruts en concepte de la regularització de la retribució dels dies festius.*
- *306,45,-euros bruts en concepte de vacances meridades i no abonades;*
- *6.429,45.-euros bruts en concepte d'indemnització per raó d'acomiadament fet en forma indeguda;*
- *498,30,-euros en concepte de benzina.*

Segon.- En relació als interessos legals que han de meritjar els imports objecte de condemna:

- *Les sumes de 199,50 i 306,45,-euros han de meritjar interessos legals des de la data en què s'havia d'haver fet efectiva la quitança, a saber el 4 de març del 2017 de conformitat amb el que disposa l'article 99 del Codi de Relacions Laborals.*
- *Els imports de 301,18 i 498,30,-euros han de meritjar interessos legals a comptar de la contesta a la demanda, de conformitat amb el principi lite contestata usurae currunt.*
- *La suma de 6.429,45.-euros ha de meritjar interessos legals des de la fermesa de la present resolució judicial.*

Tercer.- Condemnar la part defenent a declarar i cotitzar prop de la Caixa Andorrana de Seguretat Social l'import brut de 7.236,58.-euros objecte de condemna.

Quart.- Fer imposició a la part defenent de la totalitat de les costes judicials ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador, a acreditar en període d'execució de sentència."

IV.- Contra aquesta resolució ha interposat recurs d'apel·lació la representació processal de la societat XXX, SLU i mitjançant escrit de conclusions presentat en data 20-9-2018 sol·licitava es dictés Sentència disposant la seva revocació i que es dicti una nova Resolució que acollís íntegrament les pretensions articulades en seu de contesta a la demanda, el tot imposant les costes ocasionades en ambdues instàncies a la part demandant.

La part recorreguda a través d'escrit amb data registre del 11-10-2018 interessa la desestimació del recurs interposat amb confirmació de la decisió recorreguda el tot amb imposició a la recurrent de les costes d'aquesta alçada.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Jaume TOR PORTA.

FONAMENTS DE DRET

I.- Resulta admès per les parts litigants que el dia 29-9-2014, el Sr. M.J.M.L. iniciava una prestació laboral per compte de la mercantil XXX, SLU en qualitat de pintor amb categoria professional d'oficial de 1^a, percebent una retribució que ascendia a 9,50.- €/ hora i amb un horari de treball de 8'30 a 13 hores i de 14'30 a 18 hores de dilluns a divendres. Tampoc es discuteix que el dia 3-3-2017 entre el Sr. M. i l'encarregat de la societat defenent (Sr. J. Q.), s'establia una discussió via telefònica i que a partir de la mateixa el Sr. M. no va tornar a treballar.

II.- En el seu escrit rector, el treballador sostenia haver estat acomiadat de forma indeguda en el decurs de la discussió que havia mantingut amb l'encarregat de l'empresa a que ens acabem de referir, reclamant la indemnització en dret corresponent, afegint alhora que es trobaven pendents de pagament diferents havers laborals i despeses de benzina que també reclamava.

La representació processal de la societat defenent malgrat admetre la reclamació que en concepte d'havers laborals i benzina s'articulava de contrari, s'oposava a la indemnització per acomiadament fet en forma indeguda pretesa, sostenint en essència que mai havia acomiadat el treballador i que el que va succeir fou que el demandant no va comparèixer a la feina el dia 6-3-2017 com se li havia demanat. Afegia que en realitat, totes les actuacions del treballador s'inserien en un pla preestablert a través del qual el que es pretenia era obtenir una indemnització, però que sempre la voluntat de l'empresa havia estat de no acomiadar-lo i donar-li una nova oportunitat. Referia que el fet de que el 7-3-2017 s'hagués donat de baixa administrativa prop de la CASS el demandant, era un mer error administratiu que va ser immediatament rectificat. En definitiva entenia que havia estat el treballador qui havia desistit voluntàriament del seu lloc de treball.

La Sentència dictada per l'Hble. Tribunal Unipersonal del Batlle estima íntegrament la demanda. Quant a la modalitat de resolució del contracte de treball, fonamenta en essència que dels actes propis de l'empresari s'inferia que el treballador havia estat acomiadat de manera indeguda en la data que aquest darrer indicava en el seu escrit rector (3-3-2017), reconeixent-li consegüentment el dret a obtenir la indemnització corresponent a l'acomiadament fet de forma indeguda.

Contra aquesta decisió s'alça la representació processal de la societat XXX, SLU amb fonament als motius de greuge següents.

III.- En primer terme, insisteix en que el M. no havia estat acomiadat el dia 3-3-2017, sinó que en realitat el que havia succeït era que davant dels seus constants actes d'indisciplina cap a la persona de l'encarregat, aquest el va enviar a casa demanant-li de que el dilluns següent comparegués a la feina per a exigir-li un canvi d'actitud si desitjava continuant treballant per a l'empresa. Afegia que l'encarregat de la defenent no podia acomiadar cap treballador sense l'autorització dels seus superiors, els quals van conèixer del conflicte descrit dies més tard. Referia que el demandant era una persona conflictiva i que en definitiva, per tal d'obtenir la indemnització corresponent havia preestablert un pla encaminat a fer creure que havia estat acomiadament de manera injustificada aprofitant la manca d'experiència de la seva representada en la matèria i la seva bona fe, però que en realitat era el treballador que havia desistit de manera voluntària i de mala fe.

En aquest sentit sostenia que la Sentència dictada no valorava adequadament els diferents mitjans de prova obrant en les actuacions. Mantenia que la discussió que va produir-se via telefònica el dia 3-3-2017 va ser provocada pel Sr. M., el quin però es va assegurar d'activar l'altaveu del mòbil i de fer-la escoltar per un company de feina. Afegia que el dilluns no es va reincorporar a la feina, procurant no obstant enviar dos missatges als responsables de l'empresa, els quals si bé no van ser contestats va ser per quan es considerà que el seu comportament no era l'adequat i que per tant s'estava procurant alguna cosa. Remarcava finalment que el propi Sr. L., testimoni de la discussió mantinguda amb l'encarregat, havia declarat que el treballador no havia estat acomiadat.

En segon lloc discuteix la imposició de les costes decidida en la Resolució recorreguda, afirmant que sols era procedent quan concorria mala fe o temeritat sense que aquesta pogués ser reprotxada a la seva representada.

IV.- Quant al primer motiu del recurs, el mateix passa per verificar, si com es precisa en la Sentència recorreguda, la resolució del contracte de treball intervenia a través de l'acomiadament del treballador fet de forma indeguda a instància de l'empresari o si pel contrari va ser el mateix qui va desistir de manera voluntària del seu lloc de treball.

Hem pogut recordar de manera constant i reiterada que, correspon al treballador que sosté haver estat acomiadat de manera verbal, la càrrega de provar-ho (en aquest sentit vegi's entre altres les Sentències de dates 13-10-2000, rotlle TSJC-67/00 i de 26-9-2018, rotlle TSJC-395/2014). No obstant, també hem tingut l'oportunitat d'establir que el desistiment no causal d'un treballador (de la mateixa manera que la resolució del contracte de treball per mutu acord entre les parts) no es presumeix i ha de ser el fruit d'una voluntat lliure, reflexionada i inequívoca de la persona treballadora, responent exclusivament a la seva conveniència personal i no a una intervenció de l'empresa (Sentència del 29-11-2016, TSJC-312/2016).

Si les anteriors consideracions són traslladades al supòsit examinat, esdevé imprescindible determinar la concreta dinàmica de fets que va esdevenir de manera coetània a la resolució del contracte de treball entre els avui litigants.

Resulta degudament acreditat que el divendres dia 3-3-2017, diferents operaris de la mercantil demandada es trobaven treballant en l'obra "XXX", quan en un moment determinat, el Sr. R.M.T.A. (cfr. la

testifical practicada pel mateix foli 171) demanà a l'encarregat de l'empresa (tractant-se del Sr. J.Q.) una bastida per a poder desenvolupar correctament la tasca que en aquell moment efectuaven a la façana de l'edifici. El Sr. Q. però, a través d'un operari de l'empresa, va fer arribar una escala simple, en lloc de l'element indicat, i en ser informat de que no s'ajustava al que se li havia demanat, el Sr. Q. va trucar directament al Sr. M. per a demanar-li quin problema hi havia amb l'escala, activant aquest darrer l'altaveu del seu aparell mòbil per tal de que el Sr. T. pogués sentir la conversa, establint-se entre ambdós una discussió en que intervingueren reptxes respectius.

Posteriorment, el Sr. Q. assajà de trucar en diferents ocasions el treballador però com que aquest darrer no contestava el telèfon, va telefonar el Sr. T, demanant-li de parlar amb el demandant. Aquest va agafar el telèfon, activa l'altaveu, podent sentir el Sr. T. com en Q. deia al treballador *"M., recoge tus bienes personales y plega ya"*. Seguidament, el treballador telefonava novament l'encarregat, activant novament l'altaveu, demanant-li *"però acabo el dia o plego ya?"*, contestant l'encarregat: *"no, recoge tus cosas y plega ya, y el lunes pasa por el taller"*.

Del relat que acaba de ser produït, no s'infereix de manera clara que el treballador hagués estat objecte d'un acomiadament fulgurant per part de l'encarregat de l'empresa el dia 3-3-2017 doncs en definitiva, si bé se li demana aquell dia d'abandonar la feina per les raons que fossin, se'l convocava pel dilluns vinent, moment en el qual o bé, com ho manté l'actor, se li havia de lliurar la carta d'acomiadament, o pel contrari, com ho sosté la part demandada, la intenció de la societat defenent era exigir-li un canvi en la seva actitud continuant però treballant. I en aquest sentit resulta especialment rellevant la declaració del testimoni Sr. A.L.R. quan indica (foli 181), que malgrat la situació pogués semblar ambigua, entenia que per tal

de que les manifestacions de l'encarregat poguessin entendre's com un acomiadament *"s'hauria d'haver tractat d'un acte més ferm"*. En aquest sentit res permet considerar que el treballador va ser acomiadat pel Sr. Q. el dia 3-3-2017.

Malgrat el que acabem d'indicar però, el dia 6-3-2017, a les 8'50 hores el treballador trametia al Sr. Q. un missatge SMS amb el següent contingut: *"Bom dia j. vist que el divendres passat em vas despedir de paraula, avui aniré a vuscar la carta per anar al servei d'ocupació"* (sic), sense que aquest obtingués cap mena de resposta. L'endemà dia 7-3-2017 a les 20'32 hores, el treballador va trametre altre missatge via l'aplicació WhatsApp al Sr. A.P., administrador únic de la demandada, amb el següent contingut *"Hola T.. Buenas noches. Mañana passaré al despacho a buscar la carta de despido. Gracias"* (sic), comunicació aquesta que tampoc va merèixer resposta.

És cert que va ser el treballador qui, en lloc de desplaçar-se el dilluns al matí a la feina com li havia demanat l'encarregat, no ho va fer trametent un missatge a l'encarregat en que demanava la carta d'acomiadament i l'endemà a l'administrador de la demandada. No obstant, tampoc el comportament de la societat defenent va ser l'adequat doncs malgrat admetre haver-los rebut, no els va contestar i el fet de no fer-ho descartant l'acomiadament que el treballador invocava, deixava persistir una clara ambigüitat al respecte de la vigència del contracte de treball.

Tota eventual ambigüitat però desapareixia a partir del dia 7-3-2017. En efecte, en aqueta data i des de la societat defenent es donava de baixa el treballador prop de la CASS amb efectes a comptar del dia 3-3-2017 (foli 66), si bé dies més tard (concretament el 10-3-2017) el mateix era tornat a donar d'alta (foli 67), i el dia 15-3-2017 se'l donava definitivament de baixa.

Quant a la primera de les operacions descrites, la societat defenent invoca l'existència d'un error administratiu però aquest argument no es pot admetre a partir del moment en que el Sr. X.M.L.(foli 185), administratiu de la societat defenent, indicava que l'esmentada setmana no estava a la feina però que a petició del Sr. P. (administrador de la societat) va comparèixer el dimarts dia 7 a fi d'entregar la baixa del Sr. M. a la CASS (resposta a la pregunta 2) i que el va donar de baixa seguint les ordres del Sr. P., desconeixent el seu motiu (resposta a la pregunta 4). En aquest context, no es pot considerar que la societat defenent va cometre un error administratiu sinó que en realitat, va ser de manera totalment voluntària que el dia 7 de març es donava de baixa el treballador prop de la CASS, amb efectes el dia 3-3-2017.

L'afiliació de la persona treballadora a la CASS és una obligació essencial per a l'empresari i el fet de donar de baixa un treballador prop d'aquesta parapública constitueix un acte clar i inequívoc de l'extinció del contracte de treball. En aquesta eventualitat poc importa que dies després el tornés a donar d'alta doncs en definitiva el Sr. M. havia estat acomiadat de forma indeguda (vegi's en aquest sentit la Sentència de 24-10-2017, rotlle TSJC-221/2017), i sense l'acord del treballador aquesta regularització no esdevenia viable.

Refereix la societat demandada en aquesta alçada que els representants de la societat demandada no estava avesats a situacions com les d'autes, però aquest raonament no l'eximeix del compliment de les obligacions legals que en dret li corresponen com a tal (cfr. el capítol 10è, del Títol II del CRL, art. 74 i ss).

En conseqüència, ha estat de manera ajustada a dret que la decisió recorreguda ha jutjat que l'extinció del contracte de treball intervenia de

forma indeguda, això és sense respectar-se els requisits de forma exigits pels articles 92 (comiat no causal) o 94 (comiat disciplinari).

El primer motiu del recurs articulat per la societat XXX, SLU ha de ser rebutjat.

V.- Pel que es refereix al segon motiu del recurs, el mateix també mereixerà idèntica sort desestimatòria.

En efecte, en matèria de costes processals, el criteri d'imposició és el del venciment objectiu introduït per l'emperador Zenó "victus fert expenses" (Codi 7, 51, 5). Es tracta d'un criteri objectiu en mèrits del qual la part vençuda ha de ser condemnada a satisfer les costes resultants del litigi. Si bé aquesta regla pot ser descartada en mèrits de les facultats que atorga als Tribunals el capítol X de la Novel·la quan s'aprecii un justa causa de litigar, aquest no és el cas del supòsit que s'examina doncs el treballador ha hagut de recórrer davant dels òrgans jurisdiccionals per a obtenir satisfacció dels seus legítims interessos.

VI.- En mèrits de la regla del venciment objectiu, escau imposar a la part recurrent el pagament de les costes judicials ocasionades en aquesta alçada.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

DESESTIMAR el recurs d'apel·lació formulat per la representació processal de la societat XXX, SLU; confirmant íntegrament la Sentència de l'Hble. Tribunal Unipersonal del Batlle del dia 21-6-2018; tot i imposant a la part recurrent el pagament de les costes judicials de segona instància.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. Presidenta de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.